

Abstrakt

Rostlinný fyziolog Bohumil Němec patří mezi nejvýznamnější osobnosti v dějinách české vědy. V této práci jsou zmapovány a uvedeny do kontextu zásadní koncepty a teorie, které B. Němec rozpracovával ve svých odborných i populárně-naučných publikacích. K doplnění slouží i materiály získané z osobního fondu B. Němce uloženého v Archivu AV ČR. Konkrétně jsou rozebrány otázky kolem vedení vzruchu u rostlin, statolitové teorie gravitropismu, morfestezie, organogenů, přístupu B. Němce k evoluční teorii a genetice a kolem rozdělení organismů na dvě skupiny. Kromě toho je naznačena Němcova role v dobových diskuzích o vitalismu, mechanicismu a vlivu těchto dvou směrů na přístup k vědeckému bádání. Dokládá se tím Němcův posun od mechanicismu k tzv. fyziologii dráždivosti. Výstupem práce je prohloubení poznání v oblasti dějin rostlinné fyziologie a zejména dějin přírodních věd v českém prostředí.